

Sygn. akt II Cz 898/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny- Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Piotr Starosta – spr.

Sędziowie : SO Bogumił Goraj

SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2013r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : M. S.

przeciwko : A. K.

o : zachowek

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Inowrocławiu

z dnia 28 marca 2013 r. sygn. akt IC 456/13

p o s t a n o w i a :

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Cz 898/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Inowrocławiu postanowieniem z dnia 28 marca 2013 r. udzielił zabezpieczenia żądaniu powoda M. S. o zachowek skierowanemu przeciwko A. K. poprzez dokonanie wpisu w dziele IV Księgi Wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Inowrocławiu hipoteki przymusowej w kwocie 60.000 zł na rzecz M. S..

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że powód w dostateczny sposób uprawdopodobnił swoje roszczenie. Jest on uprawniony do zachowku z mocy ustawy, a ewentualne zarzuty dotyczące wydziedziczenia powoda będą przedmiotem tego postępowania. M. S. wykazał także istnienie po jego stronie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Sąd podkreślił, że pozwany zamieszkuje w Stanach Zjednoczonych Ameryki i prawdopodobnie nie posiada innego majątku w Polsce poza lokalem mieszkalnym, który odziedziczył. Sąd zauważył również, że wspomniany lokal został wystawiony na sprzedaż.

Postanowienie to zaskarżył pozwany domagając się jego zmiany poprzez oddalenie złożonego przez powoda wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Skarżący podniósł, że Sąd I instancji bezpodstawnie przyjął, że powód uprawdopodobnił roszczenie oraz posiadanie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że wbrew twierdzeniu M. S. spadkodawczyni I. K. miała podstawy do tego aby go wydziedziczyć, gdyż jako wnuk nie opiekował się nią, pomimo posiadania ku tego możliwości .

Skarżący zwrócił również uwagę, że wartość odziedziczonego przez niego mieszkania wynosi nie więcej niż 130.000 zł, w związku z czym powodowi może się należeć zachówek w kwocie nie większej niż 32.500 zł.

Ponadto podkreślił, że nie istnieje niebezpieczeństwo, iż brak zabezpieczenia może doprowadzić do sytuacji, że nie będzie możliwe odzyskanie od niego kwoty ewentualnego zachowku.

Wskazał on, że stan I., w którym mieszka, ma podpisaną z Rzeczpospolitą Polską umowę o pomocy prawnej. Jest on tam zatrudniony jako nauczyciel, wobec czego nie zachodzi niebezpieczeństwo, że może stać się niewypłacalny.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanego nie jest zasadne.

Sąd I instancji słusznie przyjął, że zaistniały konieczne przesłanki o uwzględnienia zgłoszonego przez M. S. wniosku o udzielenie zabezpieczenia, gdyż zostało uprawdopodobnione istnienie zgłoszonego roszczenia oraz istnienie po stronie powoda interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 730¹ kpc, określa się jako obiektywną w świetle obowiązujących przepisów, czyli wywołaną rzeczywistą koniecznością ochrony określonej sfery prawnej, potrzebę uzyskania orzeczenia sądowego odpowiedniej treści. W związku z tym, iż celem zabezpieczenia jest udzielenie tymczasowej ochrony prawnej podmiotom potrzebującym, interes prawny istnieje w przypadku, gdy zachodzi potrzeba zapewnienia uprawnionemu "należytej ochrony prawnej", zanim uzyska on ochronę definitywną (ostateczną), czyli zanim zostanie osiągnięty cel postępowania w sprawie, w związku z którym następuje udzielenie zabezpieczenia. Z kolei "należyta ochrona prawna" polega na usunięciu naruszenia albo zagrożenia naruszenia praw uprawnionego. – postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 stycznia 2013 r. I ACz 81/13.

Roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa jego istnienia. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia wiąże się z koniecznością uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. Należy przy tym zaznaczyć, iż uprawdopodobnienie nie przesądza udowodnienia mogącego być podstawą do pozytywnego rozstrzygnięcia co do meritum sprawy. Istotą postępowania zabezpieczającego jest bowiem to, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej (wstępnej) analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego. – postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 maja 2012 r. I ACz 782/12, podobnie Sąd Apelacyjny w Katowicach w postanowieniu z dnia 20 września 2012 r. I ACz 850/12 i Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w postanowieniu z dnia 18 września 2012 r. I ACz 559/12.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy trafnie przyjął, że powód uprawdopodobnił istnienie zgłoszonego roszczenia o zachówek, gdyż wykazał, że należy do grona spadkobierców ustawowych I. K.. Jednocześnie zaznaczyć należy, że dopiero w ramach procesu o zapłatę będzie mógł zostać rozstrzygnięty podniesiony przez skarżącego zarzut, że M. S. został skutecznie wydziedziczony przez spadkodawczynię .

Zauważyć bowiem trzeba , że przyczyny wydziedziczenia wskazane zostały w art. 1008 k.c., a warunkiem skutecznego zastosowania tego przepisu – prowadzącego do pozbawienia osoby nim objętej prawa do zachowku – jest wykazanie zaistnienia tych przesłanek .

W postępowaniu o udzielenie zabezpieczenia sąd nie bada kwestii merytorycznych dotyczących zgłoszonego żądania, a jedynie ocenia, czy uprawniony uprawdopodobnił istnienie roszczenia oraz interes prawny w uzyskaniu postulowanego zabezpieczenia. – postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 kwietnia 2012 r. I ACz 693/12.

W niniejszej sprawie zaistniała również druga z koniecznych przesłanek z art. 730¹ § 1 kpc, tj. uprawdopodobniono istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. A. K. podjął już działania zmierzające do zbycia mieszkania stanowiącego podstawowy składnik majątku odziedziczonego po I. K.. W zażaleniu nie wskazał on, że w Polsce posiada również inny majątek, z którego ewentualnie możliwe byłoby dochodzenie przez powoda przedmiotowego roszczenia. Jednocześnie stwierdzić trzeba, że podnoszone przez pozwanego okoliczności, że posiada w C. miejsce stałego zamieszkania oraz pracę, jak również to, że stan I. posiada z Rzeczpospolitą Polską umowę o pomocy prawnej, nie podważa oceny dokonanej przez Sąd I instancji. Podkreślić trzeba, że w przypadku zbycia przez niego całego majątku znajdującego się w Polsce, dochodzenie od niego roszczenia o zapłatę stałoby się bardziej utrudnione, co także uzasadnia wniosek o zabezpieczenie powództwa.

Zauważyć także należy, że dokonanie zabezpieczenia przez wpisanie hipoteki przymusowej do księgi wieczystej prowadzonej dla odziedziczonego mieszkania, spełnia także warunek z art. 730¹ § 3 kpc, zgodnie z którym przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interes stron w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad miarę.

W ocenie Sądu Okręgowego prawidłowości zaskarżonego postanowienia nie podważa również ustanowienie hipoteki przymusowej na kwotę 60.000 zł, w sytuacji gdy pozwany jedynie orientacyjnie szacuje wartość mieszkania na kwotę 130.000 złotych.

Wskazać trzeba, że to dopiero w toku procesu o zapłatę zostanie ustalone, czy a jeśli tak to jakiej wysokości kwota należy się powodowi.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc oddalił zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem